

Mielenterveys- ja päihdetyön erikoisammattitutkinto

Mielenterveys- ja päihdetyön erikoisammattitutkinto

Mielenterveys- ja päihdetyön erikoisammattitutkinnon suorittaneen työ on osa mielenterveys- ja päihdetyön asiantuntijatoimintaa sosiaali- ja terveysalalla. Mielenterveys- ja päihdetyön erikoisammattitutkinnon suorittaneen työ perustuu eettisesti kestäviin periaatteisiin. Työskentely on asiakaslähtöistä ja ihmistä kunnioittavaa. Työssä tarvitaan alan lainsäädännön ja palvelujärjestelmien tuntemusta. Tutkinnon suorittanut hallitsee syvällisesti mielenterveys- ja päihdetyön työprosessin ja sen edellyttämät toimintatavat. Työssä painottuu ammatillinen ja tavoitteellinen vuorovaikutus sekä kyky kohdata asiakas tai potilas ja hänen läheisensä terveyttä edistävässä, ehkäisevässä, hoitavassa ja kuntouttavassa mielenterveys- ja päihdetyössä. Mielenterveys- ja päihdetyön erikoisammattitutkinnon suorittanut osaa toimia oman työnsä asiantuntijana ja kehittäjänä. Hänellä on valmiudet toimia työyhteisössään erilaisissa vastuutehtävissä. Tutkinnon suorittanut osaa perustella työssään tekemänsä ratkaisut ja valinnat sekä arvioida niiden vaikutuksia moniammatillisen työyhteisön jäsenenä. Tutkinnon suorittanut osaa huolehtia työhyvinvoinnistaan ja käyttää työnohjausta sekä koulutusta työnsä tukena. Työn laadun kehittäminen edellyttää tutkinnon suorittaneelta kykyä ja halua oman ja työyhteisön toiminnan jatkuvaan arviointiin, itsensä kehittämiseen ja sisäiseen yrittäjyyteen. Valinnaisesta tutkinnon osasta riippuen tutkinnon suorittanut hallitsee lasten ja nuorten tai ikääntyneiden mielenterveys- ja päihdetyön taikka muun mielenterveys- ja päihdetyöhön soveltuvan tutkinnon osan ammattitaitovaatimukset ammattitutkinnosta tai toisesta erikoisammattitutkinnosta.

Mielenterveys- ja päihdetyön erikoisammattitutkinnon suorittanut työskentelee erilaisissa mielenterveys- ja päihdetyön erityistä osaamista vaativissa tehtävissä sosiaali- ja terveysalalla. Työtä tehdään julkisten ja yksityisten toimijoiden, kolmannen sektorin sekä yhteisöjen ylläpitämissä avo- ja laitospalveluissa.

Opiskelijan terveydentilaa koskevista vaatimuksista määrätään Opetushallituksen määräyksessä "Opiskelijan terveydentilaa koskevat vaatimukset ammati- ja erikoisammattitutkinnoissa."

Perusteen nimi	Mielenterveys- ja päihdetyön erikoisammattitutkinto
Määräyksen diaarinumero	OPH-2666-2017
Koulutuskoodit	Mielenterveys- ja päihdetyön erikoisammattitutkinto (477111)
Voimaantulo	01.01.2018

SISÄLTÖ

1. Tutkinnon muodostuminen.	1
2. Tutkinnon osat.	2
2.1. Mielenterveys- ja päihdetyössä toimiminen, 40 osp (300137).	2
2.2. Mielenterveys- ja päihdetyön menetelmien käyttäminen, 60 osp (300138).	6
2.3. Lasten ja nuorten mielenterveys- ja päihdetyö, 40 osp (300139). . . .	11
2.4. Ikääntyneiden mielenterveys- ja päihdetyö, 40 osp (300140).	15

1. Tutkinnon muodostuminen

Mielenterveys- ja päihdetyön erikoisammattitutkinto (180 osaamispistettä) muodostuu pakollisista tutkinnon osista (100 osaamispistettä) ja valinnaisista tutkinnon osista (80 osaamispistettä). Pakolliset tutkinnon osat ovat Mielenterveys- ja päihdetyössä toimiminen (40 osaamispistettä) ja Mielenterveys- ja päihdetyön menetelmien käyttäminen (60 osaamispistettä). Mielenterveys- ja päihdetyön erikoisammattitutkinnon pakolliset tutkinnon osat antavat valmiudet työskennellä mielenterveys- ja päihdetyössä ensisijaisesti aikuisten asiakkaiden tai potilaiden kanssa. Valinnaisena tutkinnon osana suoritetaan Lasten ja nuorten mielenterveys- ja päihdetyö (40 osaamispistettä) ja/tai Ikääntyneiden mielenterveys- ja päihdetyö (40 osaamispistettä). Jos opiskelija valitsee näistä vain toisen, hän suorittaa valinnaisena tutkinnon osana lisäksi tutkinnon osan tai osia toisesta ammattitutkinnosta tai erikoisammattitutkinnosta.

PAKOLLISET TUTKINNON OSAT 100 OSP
Mielenterveys- ja päihdetyössä toimiminen, 40 osp, P
Mielenterveys- ja päihdetyön menetelmien käyttäminen, 60 osp, P
VALINNAISET TUTKINNON OSAT 1 40-80 OSP
Lasten ja nuorten mielenterveys- ja päihdetyö, 40 osp
Ikääntyneiden mielenterveys- ja päihdetyö, 40 osp
VALINNAISET TUTKINNON OSAT 2 0-40 OSP
Tutkinnon osa ammattitutkinnosta tai toisesta erikoisammattitutkinnosta 40 osp
<i>Tutkintoon voi sisällyttää tutkinnon osan tai osia ammattitutkinnosta tai toisesta erikoisammattitutkinnosta vähintään 40 osaamispisteen laajuisesti.</i>

2. Tutkinnon osat

2.1. Mielenterveys- ja päihdetyössä toimiminen, 40 osp (300137)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- noudattaa mielenterveys- ja päihdetyötä ohjaavia säädöksiä, määräyksiä ja ohjeita
- toimia mielenterveys- ja päihdetyön eettisten periaatteiden mukaisesti
- käyttää mielenterveys- ja päihdetyön tietoperustaa ammatillisessa toiminnassaan
- toimia mielenterveys- ja päihdetyön palvelujärjestelmässä
- huolehtia asiakas- ja potilasturvallisuudesta, työturvallisuudesta ja työhyvinvoinnista
- kehittää omaa työtään sekä työyksikkönsä ja työyhteisönsä toimintaa.

Arviointi

Opiskelija noudattaa mielenterveys- ja päihdetyötä ohjaavia säädöksiä, määräyksiä ja ohjeita.

Kansallisten säädösten ja suositusten mukaan toimiminen	
Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• toimii mielenterveys- ja päihdetyön säädösten mukaisesti, joita ovat esimerkiksi seuraavat: - Ehkäisevän päihdetyön laki - Alkoholilaki, Huumausainelaki, Tupakkalaki - Asetus opioidiriippuvaisten vieroitus- ja korvaushoidon järjestämisestä eräillä lääkkeillä - Laki potilaan asemasta ja oikeuksista - Laki sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista - Lastensuojelulaki - Mielenterveyslaki ja -asetus - Päihdehuoltolaki ja asetus - Sosiaalihoitolaki - Tartuntatautilaki ja -asetus - Vammaispalvelulaki ja -asetus - Laki kuntouttavasta työtoiminnasta • tuntee mielenterveys- ja päihdetyötä ohjaavat suositukset (esim. Käypä hoito -suositukset, laatusuosituksiset). • hyödyntää sosiaali- ja terveysalan viranomaisten (esim. STM, THL) tuottamaa ajantasaista omaa työtään koskevaa tietoa.

Kansallisten ja kansainvälisten sopimusten ja suositusten mukaan toimiminen	
Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• toimii mielenterveys- ja päihdetyötä ohjaavien kansallisten ja kansainvälisten sopimusten ja suositusten mukaisesti (esim. kansallinen mielenterveys- ja päihdesuunnitelma, kansallinen huumeainestrategia, ehkäisevän päihdetyön toimintaohjelma, YK:n sopimukset, Euroopan alkoholiohjelma ja EU:n huumeistrategia,) • hyödyntää kansainvälisten yhteisöjen (esim. OECD, WHO) tuottamaa omaa työtään koskevaa tietoa.

Opiskelija toimii mielenterveys- ja päihdetyön eettisten periaatteiden mukaisesti.

Mielenterveys- ja päihdetyön arvojen ja eettisten periaatteiden mukaan toimiminen	
Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• toimii työssään mielenterveys- ja päihdetyön eettisten periaatteiden ja arvojen mukaisesti (esim. ETENE) • reflektoi kriittisesti omaa ajatteluaan ja ammatillista toimintaansa ohjaavia arvoja, asenteita, ihmiskäsitystä ja lähestymistapaa • ottaa toiminnassaan ammatillisesti huomioon asiakkaiden erilaiset elämäncatsomukset, vakaumukset sekä kulttuuritaustat • kuvaa yhteiskunnallisten päätösten ja valintojen vaikutuksia asiakkaan kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin edistämiseen • pohtii mielenterveys- ja päihdetyön erityispiirteitä (esim. itsemääräämisoikeus, tahdosta riippumaton hoito, lastensuojelu).

Opiskelija käyttää mielenterveys- ja päihdetyön tietoperustaa ammatillisessa toiminnassaan.

Mielenterveys- ja päihdetyön tietoperustan hallinta	
Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• hyödyntää toiminnassaan tietoa kokonaisvaltaisesta hyvinvoinnista ja terveyden edistämisestä • hyödyntää toiminnassaan tietoa asiakkaiden tai potilaiden eri ikä- ja elämänvaiheiden erityispiirteistä • perustelee toimintaansa tiedolla positiivisesta mielenterveydestä, mielenterveyden edistämisestä sekä mielenterveys- ja päihdehäiriöiden ehkäisystä • perustelee toimintaansa kansallisella ja kansainvälisellä, näyttöön perustuvalla tiedolla mielenterveys- ja päihdehäiriöistä ja niiden hoidosta - neuroottiset, stressiin liittyvät ja somatoformiset häiriöt - mielialahäiriöt - persoonallisuushäiriöt - psykoottiset häiriöt - neuropsykiatriset häiriöt - fysiologisiin häiriöihin ja fyysisiin tekijöihin liittyvät käyttäytymisoireyhtymät - elimelliset aivo-oireyhtymät - päihteisiin liittyvät häiriöt • tunnistaa ja ottaa toiminnassaan huomioon asiakkaan mielenterveys- ja/tai päihdehäiriön lisäksi mahdolliset yhtäaikaiset kehitykselliset ja somaattiset häiriöt ja sairaudet (monidiagnostiikka) • tunnistaa ja ottaa huomioon mielenterveys- ja /tai päihdehäiriöön liittyvät sosiaaliset ongelmat ja niihin liittyvät tuen tarpeet • tunnistaa ja ottaa huomioon mielenterveys- ja /tai päihdehäiriön vaikutukset perheeseen ja lähiverkoston.

Opiskelija toimii mielenterveys- ja päihdetyön palvelujärjestelmässä.

Palvelujärjestelmää ohjaavien säädösten ja suositusten tunteminen	
Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	tuntee palvelujen järjestämistä ohjaavien säädösten keskeiset sisällöt: – Asetus kiireellisen hoidon perusteista ja päivityksen erikoisalakohtaisista edellytyksistä – Yhtenäiset kiireettömän hoidon perusteet – Erikoissairaanhoitolaki – Kansanterveyslaki – Laki valtion mielisairaaloista – Terveysturvalaki (mm. hoitotakuu) – Laki ehkäisevästä päihdetyöstä.

Palvelujärjestelmässä toimiminen	
Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	- perustelee toimintaansa tiedolla mielenterveys- ja päihdetyön eri muodoista ja palveluista - toimii alueellisten hoito-ohjelmien mukaisesti - kuvaava kansallisen, alueellisen ja paikallisen palvelujärjestelmän ja tunnistaa toimintayksikkönsä paikan ja perustehtävän verkostossa - ottaa toiminnassaan huomioon palvelujärjestelmässä tapahtuvat muutokset - ohjaa asiakasta ja hänen läheisiään tarkoituksenmukaisten palvelujen piiriin (julkinen, yksityinen ja kolmas sektori).

Opiskelija huolehtii asiakas- ja potilasturvallisuudesta, työturvallisuudesta ja työhyvinvoinnista.

Asiakas- ja potilasturvallisuudesta huolehtiminen	
Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	- perustelee toimintaansa tiedolla asiakas- ja potilasturvallisuudesta sekä sitä edistävistä periaatteista - toimii asiakas- ja potilasturvallisuutta edistävien periaatteiden ja ohjeiden mukaisesti - edistää toiminnallaan asiakas- ja potilasturvallisuutta ennakoiden riskejä ja minimoiden niitä.

Toimintaympäristön turvallisuudesta huolehtiminen	
Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	- ennakoi toimintaympäristön turvallisuusriskejä - toimii työturvallisuutta edistäen ja noudattaa työturvallisuuslakia ja työpaikan ohjeita ja sääntöjä - luo kunnioittavalla asennoitumisellaan turvallista ilmapiiriä työ- sekä potilas- tai asiakasyhteisössä - työskentelee yksin, työparin tai työryhmän kanssa toimintaympäristön turvallisuuden edellyttämällä tavalla.

Uhka-, väkivalta- ja kriisitilanteissa toimiminen	
Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	- tunnistaa ja ottaa puheeksi väkivallan uhan mahdollisuuden asiakkaan ja hänen läheisensä elämäntilanteessa - ennakoi ja ennaltaehkäisee uhka-, väkivalta- ja kriisitilanteiden syntymistä - tunnistaa ja ymmärtää oman toimintansa vaikutuksen ja omat ammatilliset rajansa uhka-, väkivalta- ja kriisitilanteissa - toimii vastuullisesti uhka-, väkivalta- ja kriisitilanteissa toimintaohjeita noudattaen - käyttää toimintaympäristössä käytössä olevaa hälytysjärjestelmää ja tekee tilanteen mukaista viranomaisyhteistyötä - käyttää tarvittaessa fyysistä rajoittamista ja pakkoa hoidollisena toimenpiteenä - tietää esimiehen ja työntekijän velvollisuudet uhka-, väkivalta- ja kriisitilanteiden jälkiselvittelyssä - vastaa omalta osaltaan uhka-, väkivalta- ja kriisitilanteiden jälkiselvittelystä, purkamisesta ja raportoinnista.

Omasta työhyvinvoinnista huolehtiminen	
Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	- huolehtii kokonaisvaltaisesti hyvinvoinnistaan ja hyödyntää omia voimavarojaan - tunnistaa työnsä kuormittavat tekijät ja edistää osaltaan niiden purkumahdollisuuksia työyhteisössä - hakee aktiivisesti perehdytystä uusissa tai muuttuneissa työtilanteissa - perustelee ja käyttää mentorointia ja työnohjausta omassa työssään ja ammatillisessa kasvussa.

Opiskelija kehittää omaa työtään sekä työyksikkönsä ja työyhteisönsä toimintaa.

Oman työn, työyksikön ja työyhteisön toiminnan kehittäminen	
Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• toimii ammatillisesti, asiakaslähtöisesti ja suunnitelmallisesti • arvioi ja perustelee omaa toimintaansa ja ratkaisujaan • arvioi voimavaroja ja kehittymistarpeensa • tuntee vastuunsa ja velvollisuutensa työntekijänä • toimii taloudellisesti ja tuloksellisesti ja johtaa itseään • kehittää työelämä- ja työyhteisötaitojaan • osallistuu osaltaan työyhteisön kehittämistyöhön • hakee aktiivisesti monipuolista ammatillista tietoa ja arvioi kriittisesti tietolähteitä • perustelee ja kehittää työtään kansallisella ja kansainvälisellä näyttöön perustuvalla tiedolla • toimii omavalvonnasta annettujen alakohtaisten määräysten mukaisesti • arvioi ja kehittää työyksikkönsä palveluiden laatua sekä yhteistyötä eri sidosryhmien kanssa • toteuttaa vertaisarviointia • edistää työyhteisönsä yhteistoimintaa • toimii ammattinsa kestävä kehityksen, ekologisen, taloudellisten, sosiaalisten sekä kulttuuristen periaatteiden mukaisesti • käyttää sujuvasti tieto- ja viestintäteknologiaa.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä mielenterveys- ja päihdetyössä edistävän, ehkäisevän, hoitavan tai kuntouttavan mielenterveys- ja päihdetyön yksiköissä. Opiskelija toimii edistävän, ehkäisevän, hoitavan tai kuntouttavan mielenterveys- ja päihdetyön eri vaiheissa moniammatillisen työryhmän ja verkoston jäsenenä. Opiskelija osoittaa osaamisensa ammattitaitovaatimusten mukaisissa työtehtävissä. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.2. Mielenterveys- ja päihdetyön menetelmien käyttäminen, 60 osp (300138)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- edistää mielenterveyttä ja päihteettömyyttä sekä ehkäistä mielenterveys- ja päihdehäiriöitä
- toimia tutkimus-, hoito- ja kuntoutusprosessissa
- käyttää mielenterveys- ja päihdetyön menetelmiä
- toimia moniammatillisessa yhteistyössä oman alansa asiantuntijana ja yhteiskunnallisena vaikuttajana ja käyttää ammatillista viestintää.

Arviointi

Opiskelija edistää mielenterveyttä ja päihitteettömyyttä sekä ehkäisee mielenterveys- ja päihdehäiriöitä.

Edistävässä ja ehkäisevässä mielenterveys- ja päihdetyössä toimiminen	
Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• perustelee toimintaansa tiedolla mielenterveydestä ja päihteiden vaikutuksista • selvittää asiakkaan ja perheen sekä lähiverkoston voimavaroja tarvittavin menetelmin • hyödyntää tietoa osana palvelutarpeen arviointia • vahvistaa asiakkaan ja perheen sekä lähiverkoston voimavaroja • tunnistaa asiakkaan ja perheen sekä lähiverkoston mielenterveyttä uhkaavia tekijöitä ja päihteiden käytön vaikutuksia sekä arvioi tuen tarvetta • tunnistaa erilaisia kriisejä (kehityskriisi, elämäntilannekriisi, traumaattinen kriisi) ja traumojen syntymekanismin • tunnistaa kriisin vaiheen ja tukee asiakasta ja perhettä sekä lähiverkostoa luontaisessa kriisiprosessissa • käyttää edistävän ja ehkäisevän mielenterveys- ja päihdetyön menetelmiä (esimerkiksi huolen puheeksi ottaminen, Mini-interventio).

Opiskelija toimii tutkimus-, hoito- ja kuntoutusprosessissa.

Tutkimus-, hoito- ja kuntoutusprosessissa toimiminen yhteistyössä asiakkaan tai potilaan, perheen ja moniammatillisen työryhmän kanssa	
Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• suunnittelee työtään ottaen huomioon asiakkaan tai potilaan tutkimus-, hoito- ja kuntoutusprosessin tavoitteet • arvioi asiakkaan tai potilaan ja perheen toimintakykyä, voimavaroja ja muutosvalmiutta • keskustelee asiakkaan tai potilaan voimavaroista ja hyvinvointia tukevista tekijöistä • käyttää monipuolisia tiedonkeruumenetelmiä hoidon ja kuntoutuksen tarpeen arvioinnin perustana (esim. aikaisemmat asiakirjat, havainnointi, haastattelu, mittarit ja testit, konsultointi) • huolehtii asiakkaan tai potilaan ja perheen osallistumisesta hoidon ja kuntoutuksen tarpeen määrittelyyn • vastaa osaltaan hoito- tai kuntoutusneuvottelun järjestelyistä • laatii tavoitteellisen ja realistisen hoito- ja kuntoutussuunnitelman yhteistyössä asiakkaan tai potilaan, perheen ja moniammatillisen työryhmän kanssa • valitsee tavoitteiden saavuttamisen kannalta näyttöön perustuvia ja asiakkaalle tai potilaalle soveltuvia menetelmiä ja palvelumuotoja • ohjaa ja tukee asiakasta tai potilasta hoito- ja kuntoutussuunnitelman tavoitteiden saavuttamisessa • arvioi tavoitteiden saavuttamista sekä menetelmien ja palvelujen soveltuvuutta ja vaikuttavuutta • arvioi omaa toimintaansa ja yhteistyötä hoito- ja kuntoutusprosessissa • käyttää potilastietojärjestelmiä sujuvasti hoito- ja kuntoutusprosessissa • hallitsee tarkoituksenmukaisen, asiallisen ja asiakas- tai potilaslähtöisen kirjaamisen.

Opiskelija käyttää mielenterveys- ja päihdetyön menetelmiä.

Yhteistyösuhteessa toimiminen asiakkaan tai potilaan kanssa	
Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• perustelee toimintaansa tiedolla yhteistyösuhteesta ja siihen vaikuttavista tekijöistä • ohjaa ja ylläpitää yhteistyösuhdetta prosessina, jossa on aloitus-, työskentely- ja lopetusvaihe • perustaa toimintansa dialogisuuteen • soveltaa ammatillisessa kohtaamisessa tietoaan yhteistyösuhteen erilaisista ilmiöistä esimerkiksi distanssi, transferenssi- ja vastatunteet, vastarinta, defenssit • kuvaa yhteistyösuhteen taustalla olevia erilaisia lähestymistapoja ja soveltaa niitä perustellusti • käyttää erilaisia hoidollisen keskustelun menetelmiä • käyttää psykoedukaatiota ohjatessaan, neuvoessaan ja opettaessaan asiakasta/potilasta ja perhettä • käyttää motivoivaa haastattelua tukiessaan asiakasta tai potilasta sekä tämän perhettä muutos- ja kuntoutumisprosessissa • käyttää yhteistyösuhteessa muita asiakkaalle tai potilaalle soveltuvia menetelmiä (esim. toiminnalliset ja luovat menetelmät).

Ryhmä- ja yhteisöhoidon toteuttaminen	
Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• suunnittelee, ohjaa ja arvioi hoidollista ryhmää yksin tai yhdessä ammattilaisen tai kokemusasiantuntijan kanssa • perustelee toimintaansa tiedolla hoidollisista ryhmistä, ryhmäilmiöistä ja -prosesseista • valitsee ryhmän tavoitteen saavuttamisen kannalta tarkoituksenmukaiset toteuttamistavat (esim. avoimet ja suljetut ryhmät, keskustelu, luovat ja toiminnalliset ryhmät, teknologian hyödyntäminen) • osaa toimia yhteisöhoidon periaatteiden mukaisesti.

Yhteistyössä toimiminen potilaan tai asiakkaan perheen sekä hänen lähiverkostonsa kanssa	
Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• käyttää erilaisia tiedonkeruumenetelmiä perheen ja lähiverkoston tilanteen selvittämiseksi • ottaa työssään huomioon asiakkaan, perheen ja lähiverkoston kokemus- ja kulttuuritaustan merkityksen • arvioi perheen ja lähiverkoston jäsenten hoidon ja kuntoutuksen tarpeita ja voimavaroja osana kokonaisuutta • valitsee perustellusti toimintatapsansa ja työmenetelmänsä perheen ja lähiverkoston tukemiseksi ja auttamiseksi sovittujen tavoitteiden suuntaisesti • arvioi säännöllisesti yhteistyön sisältöä, toimivuutta ja vaikuttavuutta.

Asiakkaan tai potilaan ohjaaminen ja tukeminen itsehoidossa	
Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	- tukee asiakkaan tai potilaan itsehoitoa - ohjaa asiakasta tai potilasta käyttämään itsehoitoa tukevia palveluja ja vertaistukea - käyttää tieto- ja viestintätekniikkaa, kuten mielenterveys- ja päihdetyön verkkopalveluja, asiakkaan tai potilaan omahoidon ja kuntoutuksen tukena.

Kriisi- ja traumatyön periaatteiden ja menetelmien mukaan toimiminen	
Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	- tunnistaa ja arvioi asiakkaan tai potilaan kriisi- ja traumatyön tarvetta - soveltaa kriisi- ja traumatyön periaatteita kohdatessaan kriisissä olevat tai traumatisoituneet asiakkaan tai potilaan - tukee asiakasta tai potilasta soveltuvien menetelmien kriisin eri vaiheissa - ohjaa tarvittaessa kriisi- ja traumatyön erityispalveluihin (esim. psykososiaalinen tuki, traumaterapia).

Asiakkaan tai potilaan lääkehoidon toteuttaminen	
Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	- tuntee lääkehoitoa koskevat säädökset ja noudattaa säädösten mukaisia työyhteisökohtaisia lääkehoidon toteuttamisen periaatteita ja lääkehoitosuunnitelmaa (voimassa oleva Turvallinen lääkehoito -opas) - hallitsee lääkehoidon terminologian ja turvalliset lääkkeenantotavat ammattipätevyytensä mukaisesti - pitää yllä lääkehoidon osaamistaan - ottaa selvää asiakkaan tai potilaan lääkkeiden vaikutuksista ja yhteisvaikutuksista, tunnistaa yleisimmät haitta- ja sivuvaikutukset sekä väärinkäytön ilmiöt - toteuttaa turvallisesti lääkehoitoa - seuraa, arvioi ja raportoi lääkehoitoa ammattipätevyytensä mukaisesti - neuvoo ja ohjaa asiakasta tai potilasta ja hänen läheisiään turvallisesti ja ammattipätevyytensä mukaisesti lääkkeiden käytössä ja lääkehoidon toteutukseen liittyvissä kysymyksissä - motivoi asiakasta tai potilasta tarpeenmukaiseen ja turvalliseen lääkehoitoon osana hoito- ja kuntoutusprosessia.

Asiakkaan tai potilaan perushoidon toteuttaminen	
Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	- ohjaa, seuraa ja toteuttaa asiakkaan tai potilaan somaattisiin sairauksiin liittyvää hoitoa - tekee perushoidollisia mittauksia ja toimenpiteitä ammattipätevyytensä mukaisesti - tuntee infektiosairauksien varotoimet ja toimii niiden mukaisesti - havainnoi, arvioi ja edistää tarpeen mukaan asiakkaan tai potilaan – ihon ja hygienian hoitoa (ml. suun ja jalkojen terveydenhoito), – nestetasapainoa, – ravitsemusta, – erityistoimintaa – unta ja lepoa ja – liikuntaa.

Opiskelija toimii moniammatillisessa yhteistyössä oman alansa asiantuntijana ja yhteiskunnallisena vaikuttajana ja käyttää ammatillista viestintää.

Työryhmän jäsenenä toimiminen	
Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• hyödyntää työryhmää ja konsultoi muita asiantuntijoita • toimii oman vastuualueensa asiantuntijana • käyttää reflektointia työryhmätyöskentelyssä.

Moniammatillisessa yhteistyöverkostossa työskentely	
Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• tekee yhteistyötä kokemusasiantuntijoiden kanssa osallisuutta vahvistavan palvelujärjestelmän kehittämiseksi • hyödyntää palvelujärjestelmässä toimivien asiantuntijoiden osaamista • tuo aktiivisesti omaa osaamistaan verkoston käyttöön • hallitsee verkostopalaverin toteuttamisen koollekutsumisesta yhteenvedon tekemiseen.

Yhteiskunnallinen vaikuttaminen	
Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• ottaa toiminnassaan huomioon poliittisen päätösten yhteydet mielenterveys- ja päihdeongelmiin ja omaan työhön • ottaa toiminnassaan huomioon mielenterveys- ja päihdeongelmien yhteydet eriarvoisuuteen, syrjäytymiseen sekä tulo- ja terveyseroihin • toimii ammatillisesti yhteiskunnallisessa vaikuttamistyössä mielenterveys- ja päihdeasiakkaiden tai -potilaiden puolestapuhujana.

Ammatillinen viestintä	
Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• hallitsee ammatillisen vuorovaikutuksen ja kommunikaatiotaidot • toimii voimassaolevien salassapito- ja vaitiolovelvollisuussäädösten mukaisesti ja ottaa huomioon mahdolliset työyhteisön antamat tarkentavat toimintaohjeet • erottaa työ- ja yksityisroolin sosiaalisen median käytössä • hallitsee asiakas- ja potilastyön ammatillisen dokumentoinnin ja tiedottamisen (oleellinen, tiivistetty tieto, salassapitosäännökset).

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä mielenterveys- ja päihdetyön menetelmien käyttämisessä edistävän, ehkäisevän, hoitavan tai kuntouttavan mielenterveys- ja päihdetyön yksiköissä. Opiskelija toimii edistävän, ehkäisevän, hoitavan tai kuntouttavan mielenterveys- ja päihdetyön eri vaiheissa moniammatillisen työryhmän ja verkoston jäsenenä. Opiskelija osoittaa osaamisensa ammattitaitovaatimusten mukaisissa työtehtävissä. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.3. Lasten ja nuorten mielenterveys- ja päihdetyö, 40 osp (300139)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- edistää toiminnallaan lasten ja nuorten mielenterveyttä ja päihteettömyyttä
- ottaa työssään huomioon lasten ja nuorten mielenterveys- ja päihdetyön tietoperustan
- käyttää työssään lasten ja nuorten mielenterveys- ja päihdetyön hoito- ja kuntoutusmenetelmiä
- toimia palvelujärjestelmässä ja moniammatillisissa verkostoissa
- arvioida, ylläpitää ja kehittää ammattitaitoaan.

Arviointi

Opiskelija edistää toiminnallaan lasten ja nuorten mielenterveyttä ja päihteettömyyttä.

Lasten ja nuorten mielenterveyteen ja päihteettömyyteen vaikuttavien tekijöiden huomioon ottaminen	
Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• tunnistaa lasten ja nuorten mielenterveyteen vaikuttavia myönteisiä ja kielteisiä tekijöitä ja ottaa ne huomioon toiminnassaan • tunnistaa lasten ja nuorten päihteiden käyttöön ja päihderiippuvuuteen altistavia tekijöitä ja ottaa ne huomioon toiminnassaan • suunnittelee toimintaansa ja käyttää monipuolisia ja asiakaslähtöisiä työmenetelmiä lasten ja nuorten mielenterveyden ja päihteettömyyden edistämiseksi.

Opiskelija ottaa työssään huomioon lasten ja nuorten mielenterveys- ja päihdetyön tietoperustan.

Lasten ja nuorten mielenterveys- ja päihdetyön tietoperustan hallinta	
Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• perustelee toimintaansa tiedolla lapsen, nuoren ja perheen kehityksestä, sen vaiheista ja erityispiirteistä • suunnittelee ja laatii yksilöllisen hoito- ja kuntoutustyön suunnitelman yhteistyössä lapsen tai nuoren sekä hänen perheensä ja lähiverkoston sekä moniammatillisen työryhmän kanssa • perustelee toimintaansa näyttöön perustuvalla tiedolla lasten ja nuorten kiintymyssuhdehäiriöistä, traumatisoitumisesta ja mielenterveys- ja päihdehäiriöistä • perustelee toimintaansa tiedolla erilaisista terapeuttisista viitekehyksistä ja luovan toiminnan menetelmistä • perustelee kattavasti toimintaansa tiedolla hoidon ja kuntoutuksen eri muodoista ja menetelmistä • toimii ajantasaisen ja voimassaolevan lainsäädännön mukaisesti (mielenterveyslaki, lastensuojelulaki, itsemääräämisoikeus, potilaslaki, jne.) • toimii työssään asiakaslähtöisesti eettisten periaatteiden ja arvojen mukaan • arvioi monipuolisesti lapsen ja nuoren hoidon ja kuntoutuksen tarvetta ja puuttuu hyvinvointia vaarantaviin tekijöihin • toteuttaa ja arvioi hoito- ja kuntoutusprosessia yhteistyössä lapsen tai nuoren sekä hänen perheensä ja lähiverkoston kanssa.

Opiskelija käyttää työssään lasten ja nuorten mielenterveys- ja päihdetyön hoito- ja kuntoutusmenetelmiä.

Ammatillisessa vuorovaikutuksessa toimiminen lapsen ja nuoren kanssa	
Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• havainnoi lapsen tai nuoren ulkoista olemusta, kehitystasoa, ihmissuhteita ja vuorovaikutusta, mielialaa, tunnetiloja ja ajatussisältöjä sekä käyttäytymistä • tunnistaa lapsen tai nuoren traumatisoitumisen, psyykkiset ja käyttäytymisen oireet ja päihdehäiriöt • puuttuu aktiivisesti lapsen tai nuoren oireiluun ottamalla huomioon kehitysvaiheen • ottaa huomioon lapsen tai nuoren kyvyn vuorovaikutukseen ja käyttää työssään erilaisia menetelmiä lapsen tai nuoren ohjaamisessa ja ilmaisun tukemisessa • käsittelee lapsen tai nuoren tunteita yhdessä hänen kanssaan • toimii provosoitumatta erilaisissa vuorovaikutustilanteissa • tukee lapsen tai nuoren voimavaroja ja pärjäämistä • toimii samaistumisen mallina lapselle tai nuorelle • soveltaa yksilövastuisen hoitotyön periaatteita yhteistyösuhteessa lapsen tai nuoren kanssa.

Perheen kanssa toimiminen	
Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• perustelee toimintaansa tiedolla perheen ja lähiverkoston merkityksestä lasten ja nuorten mielenterveys- ja päihdetyössä • kunnioittaa perheiden monimuotoisuutta • toimii aktiivisesti yhteistyössä perheen ja lähiverkoston kanssa • arvioi oman vastualueensa mukaisesti perheen tilannetta ja lapsen tai nuoren elinympäristön olosuhteita • arvioi perheen ohjauksen, neuvonnan ja tuen tarvetta erilaisin menetelmin • käyttää ohjauksessa, neuvonnassa ja tukemisessa näyttöön perustuvia menetelmiä • ottaa tarvittaessa puheeksi lapsen tai nuoren hyvinvointia ja turvallisuutta vaarantavia tekijöitä • kartoittaa ja vahvistaa monipuolisesti perheen voimavaroja • tukee ja rohkaisee vanhempia kasvatustehtävässä.

Lapsen ja nuoren lääkehoitoon osallistuminen	
Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• perustelee toimintaansa tiedolla lapsen tai nuoren kasvuun ja kehitykseen liittyvistä biokemiallisista erityispiirteistä ja niiden vaikutuksista lääkehoitoon • perustelee toimintaansa tiedolla lapsen tai nuoren psyykenlääkkeiden vaikutuksista ja ei-toivotuista vaikutuksista • toteuttaa, seuraa, arvioi ja raportoi turvallista lääkehoitoa ammattipätevyytensä mukaisesti • ohjaa ja neuvoo lasta tai nuorta ja hänen läheisiään turvallisen lääkehoidon toteuttamisessa • pohtii omaa ajatteluaan lasten tai nuorten lääkehoidosta ja perustelee lääkehoidon tarpeellisuuden osana lasten ja nuorten mielenterveys- ja päihdetyötä.

Ryhmä- ja yhteisöhoidon toteuttaminen	
Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• perustelee toimintaansa tiedolla ryhmä- ja yhteisöhoidon periaatteista • soveltaa ryhmä- ja yhteisöhoidon menetelmiä osana lasten ja nuorten mielenterveys- ja päihdetyötä • tukee lasta tai nuorta ryhmän ja yhteisön osallisuudessa ja sosiaalisissa suhteissa • tukee lasta tai nuorta vuorovaikutuksessa ja ristiriitojen ratkaisuisissa.

Opiskelija toimii palvelujärjestelmässä ja moniammatillisissa verkostoissa.

Palvelujärjestelmässä toimiminen	
Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	- perustelee toimintaansa tiedolla palvelujärjestelmästä ja tarjolla olevista tuki-, hoito- ja kuntoutusmenetelmistä - määrittää oma yksikkönsä perustehtävän ja vastuun lasten ja nuorten mielenterveys- ja päihdetyössä sekä toimii palveluketjun mukaisesti - ohjaa ja tukee lasta tai nuorta ja tämän perhettä heidän tarpeisiinsa soveltuvien ja oikea-aikaisten palvelujen käytössä - toimii yhteistyössä lapsen ja nuoren hoitoon ja kuntoutukseen osallistuvien kuten varhaiskasvatuksen ja koulun sekä muiden arjessa toimijoiden kanssa.

Moniammatillisissa verkostoissa ja työryhmissä toimiminen	
Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	- toimii vastuullisena työryhmän jäsenenä työnjaon mukaisesti ja hyödyntää työryhmän erilaisuutta ja osaamista käyttämällä mm. konsultointia, mentorointia ja työnohjausta - toimii omahoitajana aktiivisesti lapsen tai nuoren tilanteen tuntijana moniammatillisessa yhteistyössä - reflektoi työryhmässä työstä nousevia ajatuksia, tunteita ja ilmiötä - ottaa vastaan ja antaa aktiivisesti palautetta työryhmän työskentelyn kehittämiseksi - edistää luovuuden käyttöä omassa ja työryhmän työskentelyssä ja ongelmien ratkaisuisissa.

Opiskelija arvioi, ylläpitää ja kehittää ammattitaitoaan.

Ammattitaidon arviointi, ylläpitäminen ja kehittäminen	
Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	- pohtii omia arvojaan, asennettaan, osaamistaan ja työskentelyotettaan - reflektoi oman elämäntilanteensa vaikutusta työskentelyynsä ja tunnistaa omat rajansa - toimii itseohjautuvasti ja vastuullisesti sekä työntekijänä että esimiehenä tai vastaavana työntekijänä - osallistuu aktiivisesti lasten ja nuorten mielenterveys- ja päihdetyön kehittämiseen ja arviointiin - arvioi realistisesti työnsä vaikuttavuutta, tuloksia ja laatua.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä lasten ja nuorten mielenterveys- ja päihdetyössä edistävän, ehkäisevän, hoitavan tai kuntouttavan lasten ja nuorten mielenterveys- ja päihdetyön yksiköissä. Opiskelija toimii edistävän, ehkäisevän, hoitavan tai kuntouttavan mielenterveys- ja päihdetyön eri vaiheissa moniammatillisen työryhmän ja verkoston jäsenenä. Opiskelija osoittaa osaamisensa ammattitaitovaatimusten mukaisissa työtehtävissä. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.4. Ikääntyneiden mielenterveys- ja päihdetyö, 40 osp (300140)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- hyödyntää ikääntyneiden mielenterveys- ja päihdetyön tietoperustaa ammatillisessa toiminnassaan
- vahvistaa ikääntyneen voimavaroja, tunnistaa sosiaalisia ongelmia ja osaa varhaisen puuttumisen
- toteuttaa ikääntyneiden mielenterveys- ja päihdeongelmien hoitoa ja kuntoutusta
- edistää muistisairaana ikääntyneen hyvinvointia
- hyödyntää työssään palvelujärjestelmää
- arvioida ja kehittää omaa toimintaansa.

Arviointi

Opiskelija hyödyntää ikääntyneiden mielenterveys- ja päihdetyön tietoperustaa ammatillisessa toiminnassaan.

Ikääntyneiden mielenterveys- ja päihdetyön etiikan ja tietoperustan hallinta	
Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• kuvaa yhteiskunnassa vallalla olevia vanhuuskäsityksiä ja pohtii omaa asennettaan ikääntymiseen ja vanhuuteen • pohtii eettisiä näkökulmia ikääntyneiden mielenterveys- ja päihdetyössä • perustelee toimintaansa näyttöön perustuvalla tiedolla alalla vallitsevista elämäntilanteiden ja vanhenemisen teorioista • kuvaa vanhenemisen vaikutuksia yksilön fyysiseen, psyykkiseen ja sosiaaliseen terveyteen, hyvinvointiin ja toimintakykyyn • tunnistaa ikääntyneen päihteiden ja lääkkeiden väärinkäytön vaikutuksia ja niihin liittyviä riskejä (esim. tapaturmat) • perustelee toimintaansa tiedolla ikääntyneiden mielenterveys- ja päihdehäiriöistä ottaen huomioon somaattiset sairaudet • perustelee toimintaansa tiedolla terapeutisista menetelmistä ikääntyneiden mielenterveys- ja päihdetyössä.

Opiskelija vahvistaa ikääntyneen voimavaroja, tunnistaa sosiaalisia ongelmia ja osaa varhaisen puuttumisen.

Ikääntyneen voimavarojen vahvistaminen	
Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• tunnistaa ikääntyneen positiiviseen mielenterveyteen vaikuttavat tekijät sekä yksilölliset voimavarat ja tukee niitä • ohjaa ja tukee ikääntynyttä kognitiivisten toimintojen ylläpitämisessä • tukee työssään aktiivisesti ikääntyneen omatoimisuutta ja osallisuutta.

Sosiaalisten ongelmien tunnistaminen ja varhainen puuttuminen

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	- tunnistaa ikääntyneen turvattomuutta ja pelkoja sekä puuttuu niihin asiakaslähtöisesti - toimii aloitteellisesti ikääntyneen yksinäisyyden, syrjäytymisen tai sen uhan ennaltaehkäisemiseksi - ennakoi ja ennaltaehkäisee ikääntyneen aggressiivista käyttäytymistä ja toimii ammatillisesti näissä tilanteissa - ottaa huomioon kaltoinkohtelun sekä perhe- ja lähisuhdeväkivallan mahdollisuuden ja toimii tilanteissa ikääntyneen edun mukaisesti - ottaa puheeksi ikääntyneen henkisen hyvinvoinnin ja mahdollisen päihdekäytön ja toimii näissä tilanteissa ikääntyneen hyvinvointia edistävällä tavalla.

Opiskelija toteuttaa ikääntyneiden mielenterveys- ja päihdeongelmien hoitoa ja kuntoutusta.

Psykososiaalisen hoidon ja kuntoutuksen toteuttaminen

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	- perustelee toimintaansa tiedolla erilaisista psykososiaalisista hoito- ja kuntoutusmenetelmistä - perustelee toimintaansa tiedolla psykososiaalisen tuen merkityksestä ikääntyneen hoidossa ja kuntoutuksessa - käyttää ja arvioi monipuolisesti psykososiaalisia menetelmiä ja niiden vaikutusta ikääntyneen toimintakykyyn - tukee ja hoitaa ikääntynyttä vakavassa sairaudessa ja kuoleman lähestyessä.

Lääkehoidon toteuttaminen

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	- perustelee toimintaansa tiedolla ikääntyneiden turvallisen psyykenlääkehoidon erityispiirteistä - ottaa selvää ikääntyneen asiakkaan tai potilaan lääkkeiden vaikutuksista ja yhteisvaikutuksista, tunnistaa yleisimmät haitta- ja sivuvaikutukset sekä väärinkäytön ilmiöt - toteuttaa turvallista lääkehoitoa ammattipätevyytensä mukaisesti - ohjaa ikääntynyttä turvallisessa lääkkeiden käytössä ja lääkehoidon toteutuksessa.

Yhteistyö perheen ja verkostojen kanssa	
Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• selvittää tai kartoittaa ikääntyneen olemassa olevat perhe- ja lähiverkostot • perustelee toimintaansa tiedolla omaisten ja läheisten merkityksestä ikääntyneen hyvinvoinnille • ottaa perheen ja lähiverkoston mukaan ikääntyneen hoitoon ja kuntoutukseen • antaa tietoa ja ohjaa perhettä ja lähiverkostoa ikääntyneen sairaudessa, hoidon ja kuntoutuksen etenemisessä sekä sosiaalisen ja taloudellisen tuen hakemisessa • ottaa toiminnassaan huomioon omaishoitajan voimavarat • tukee omaisia surutyössä.

Opiskelija edistää muistisairaana ikääntyneen hyvinvointia.

Muistisairaana hyvinvoinnin edistäminen	
Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• perustelee toimintaansa tiedolla muistisairauksista ja niihin liittyvistä käyttäytymispiirteistä • arvioi muistisairaana henkilön kokonaistilanteen ja toimintakyvyn sekä ottaa huomioon mielenterveys- ja päihdeongelmien mahdollisuuden • perustelee toimintaansa tiedolla vuorovaikutuksen ja ilmapiirin merkityksestä muistisairaana hyvinvoinnille • kohtaa muistisairaana henkilön arvostavasti ja yksilöllisesti • edistää vuorovaikutuksellaan myönteistä ilmapiiriä • toteuttaa muistisairaana hoitoa yhteistyönä lähiverkoston ja moniammatillisen työryhmän kanssa • vahvistaa muistisairaana itsemääräämisoikeutta, osallisuutta, omanarvontunnetta ja identiteettiä • vahvistaa fyysistä turvallisuutta ja psyykkistä turvallisuuden tunnetta.

Opiskelija hyödyntää työssään palvelujärjestelmää.

Moniammatillisen yhteistyön tekeminen ja hoitoon ohjaus	
Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• toimii moniammatillisessa yhteistyössä eri toimijoiden kanssa • perustelee toimintaansa tiedolla ikääntyneille suunnatuista palveluista • tukee ja ohjaa ikääntynyttä tarkoituksenmukaisiin palveluihin • tuntee vapaaehtoistyön toimijoita ja niiden tarjoamia palveluja • ohjaa ikääntyneen hänelle soveltuvan vapaaehtoistoiminnan pariin.

Opiskelija arvioi ja kehittää omaa toimintaansa.

Oman toiminnan arviointi ja kehittäminen	
Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• arvioi omaa toimintaansa rehellisesti ja realistisesti sekä tietää omat voimavaransa ja jaksamisensa rajat • huolehtii oma-aloitteisesti jaksamisestaan ja työturvallisuudestaan • hyödyntää työssään työnohjausta, yhteisöllistä vuorovaikutusta, koulutusta ja muita työhyvinvointia edistäviä menetelmiä • huolehtii ammattitaitonsa ylläpidosta ja kehittämisestä säännöllisten kehittämiskeskustelujen ja koulutuksen avulla • toimii työssään aloitteellisesti ja sisäisen yrittäjyyden mukaan • kehittää ikääntyneiden mielenterveys- ja päihdetyötä.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä ikääntyneiden mielenterveys- ja päihdetyössä psykiatriasta työtä tekevissä yksiköissä. Opiskelija toimii edistävän, ehkäisevän, hoitavan tai kuntouttavan mielenterveys- ja päihdetyön eri vaiheissa moniammatillisen työryhmän ja verkoston jäsenenä. Opiskelija osoittaa osaamisensa ammattitaitovaatimusten mukaisissa työtehtävissä. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.